

CRÍTICA

Marcel·lí Borrell

Docu-drama de l'11-S

LA TRAMA. 11 setembre 2001. Primeres hores del matí als EUA, el trànsit aeri entra en caos quan una sèrie d'avions comercials són segrestats i ningú sap què fer; mentrestant, l'United 93 que surt de Newark amb destinació San Francisco, viu una calma aparent. **La pel·lícula.** Aquest setembre es compliran els cinc anys de l'atac terrorista contra les Torres Bessones de Nova York. Un abans i un després en la història de l'estrenat segle XXI i un trauma social d'incalculables conseqüències. Paul Greengrass (*El mito de Bourne*) porta a terme un pseudo-documental de caire catàrtic. El seu mèrit resideix en el fet d'explicar, fil per randa, allò que tal vegada s'esdevingué. Sense por a obrir ferides però ajudant a ventilar-les. Greengrass s'apunta a fer crònica del succés en clau de versemblança. Els espectadors seran sacsejats pel caos informàtic d'aquella jornada. De grat per força han de pujar a l'únic avió dels quatre, l'United 93, que va errar el blanc establert pels terroristes. El relat fílmic es centra en tres espais físics: el passatge, viatgers i segrestadors de l'United 93; el centre de trànsit aeri; i el centre de comandament militar. La dinàmica narrativa es tria en els passos intermitents, frenètics i taquicàrdics propis de reporters televisius quan cobreixen, en directe, l'escenari d'un conflicte. L'estil visual corrobora el tractament periodístic, usant i abusant d'una planificació fragmentària. La intenció de *United 93* és diàfana: reviure el fatídic Onze de Setembre de 2001. Via sensorial. També evitar una proclama propagandística a favor de l'ultra conservadora política de George W. Bush i evitar el linxament islamista, amb uns terroristes massa humanitzats. S'agraeix que els herois *made in Hollywood* (per cert, Bruce Willis on eres aquell dia?) brillin per la seva absència. Conseqüent amb aquest plantejament de fidelitat històrica on preval la col·lectivitat per damunt de les accions individuals, el film és interpretat per actors desconeguts i, en alguns casos, pels protagonistes supervivents d'aquell dia negre. **La frase.** "Tanquem el cel dels Estats Units d'Amèrica perquè ningú pugui entrar o sortir". El cap del trànsit aeri defineix la magnitud de l'atac sobre territori nord-americà, de fet el primer, patit pel país més poderós del planeta. I les conseqüències encara són vives. **La recomanació.** Indispensable per a cinèfils atents al batec de la història contemporània i addictes a les pel·lis de catàstrofes.

United 93

Director: Paul Greengrass.
 Intèrprets: David Alan Basche,
 Richard Bekins, Susan
 Blommaert, Ray Charleson,
 Khalid Abdalla. EUA, 2006.
 101 minuts. Lauren.